

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120434970
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6120434970.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: 365.bank, a.s., (pôvodne Poštová banka, a.s., Bratislava, Dvořákovo nábřeží 4, IČO: 31 340 890) so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábřeží 4, IČO: 31 340 890, zastúpená SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, proti žalovanej: X. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. N. XXX, o zaplatenie 24 534,22 eura s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 12. mája 2021 č.k. 13Csp/47/2021-89, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 12. mája 2021 č.k. 13Csp/47/2021-89 rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 24.534,22 eur s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 18.248,05 eur od 18.03.2020 do zaplatenia, všetko do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

1.1. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil podľa ustanovení § 52, § 53, § 54 ods. 1, 2, § 3 ods.1 OZ (účinného v rozhodnom čase) ako aj podľa § 9 ods.2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení platnom a účinnom v rozhodnom období) a výrok o náhrade trov konania právne oprel o ustanovenie § 255 ods.1 a § 262 ods.2 CSP.

3. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa svojou žalobou voči žalovanej domáhal zaplatenia nesplatennej časti úveru, ktorý poskytol žalovanej na základe zmluvy o úvere č. 1759430367 zo dňa 25.5.2017 a to sumy 18 248,05 eura, sumy 5765,39 eura nesplatených úrokov z úveru a sumy 520,78 eura ako kapitalizovaného úroku z tejto zmluvy a tiež sa domáhal zaplatenia úroku z omeškania, nakoľko je žalovaná s platením peňažného dlhu v omeškani.

3.1. Žalovaná uviedla, že žiada, aby súd podrobil zmluvu súdnej kontrole a rozhodol, že všetky neprijateľné sú v neprospech spotrebiteľa. Nesúhlasí s povinnosťou zaplatiť uvedenú sumu, pričom poukázala na smernicu Rady 93/13/EHS a tvrdí, že zaplatenie je v rozpore s ústavou.

4. Na pojednávanie sa žalovaná, ktorá doručenie predvolania mala riadne a včas vykázané dňom 12.4.2021, nedostavila. Žalovaná súdu mailom dňa 7.5.2021 oznámila, že žiada pojednávanie odročiť, pretože jej otec je vážne chorý, zostávajú mu posledné dni života a ona cestuje za ním. Tieto skutočnosti však žalovaná nepreukázala, nepripojila k svojej žiadosti žiadne listiny a súd nemá jej tvrdenia za

preukázané, preto žiadosť žalovanej o odročenie pojednávania neakceptoval a podľa § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovanej.

5. Vykonaným dokazovaním, a to oboznámením ku spisu pripojených dokladov a správ z hľadiska skutkového stavu zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 25.5.2017 bola uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver v sume 19 800 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 96 mesačných splátkach po 305,85 eura počnúc od 25.6.2017 pri fixnej úrokovej sadzbe 10,50 % a RPMN vo výške 11,10 % a odplata za úver vo výške 9,81 % a celkovo tak zaplatiť žalobcovi 29 361,04 eura.

6. Z výpisu z karty úveru súd zistil, že žalovaná z úveru prevzala sumu 19 800 eur, z ktorých splatila iba časť v sume 5210,60 eura, z ktorých bola suma 1405,95 eura započítaná na istinu, suma 3795,65 eura na úroky a suma 9 eur na poplatky, po vyhlásení úveru za splatný uhradila žalovaná sumu 146 eur, nesplatenou časťou úveru zostala suma 18 248,05 eura.

6.1. Z výzvy žalobcu zo dňa 22.8.2019 doručenej žalovanej dňa 28.8.2019 a zo dňa 27.10.2020 (doručovanej doporučene) zistil, že žalobca nimi vyzval žalovanú na zaplatenie dlhu v sume 19 115,61 eura, resp. sumy 18 248,05 eura, pričom oznámením z 22.8.2019 jej tiež oznámil, že úver dňom 22.8.2019 vyhlásil za predčasne splatný.

7. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej úver v sume 19 800 eura, ktorý úver sa žalovaná zaviazala splatiť za podmienok uvedených v bode 6 tohto rozsudku. Taktiež má súd z listinných dôkazov a tvrdenia žalobcu, ktoré žalovaná nepoprela, preukázané, že žalovaná z tohto úveru uhradila iba sumu 5210,60 eura do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a sumu 146 eur po tomto vyhlásení. Žalovaná nerozporovala a nenamietala ani tvrdenia žalobcu o tom, že zo sumy 5210,60 eura bola suma 1405,95 eura započítaná na istinu, suma 3795,65 eura na úroky a suma 9 eur na poplatky. Tieto skutočnosti má súd preto za nesporné a preukázané.

8. Pokiaľ ide o odpor žalovanej voči platobnému rozkazu a skutočnosti v ňom uvedené, súd konštatoval, že žalovaná nevzniesla žiadnu konkrétnu výhradu voči úverovej zmluve, iba formálne a všeobecne konštatovala, že táto je v rozpore s ústavou a žiadala, aby ju súd podrobil súdnej kontrole v jej prospech. Takéto jej konanie súd zhodne so žalobcom považuje za nedostatočné, nemožno na základe neho zistiť, ktoré konkrétne časti zmluvy považuje žalovaná za neprijateľné podmienky a takýto jej prejav nemožno považovať za popretie nároku žalobcu.

9. Súd konštatoval, že vyššie uvedená úverová zmluva spĺňa všetky zákonné náležitosti a je platná, na základe nej mala žalovaná povinnosť svoj dlh splniť spôsobom a za podmienok uvedených v bode 6 tohto rozsudku, ktorú povinnosť však porušila a žalobca dôvodne a v súlade so zmluvou a so všeobecnými podmienkami k nej vyhlásil úver za predčasne splatný dňom 22.8.2019, čím žalovanej vznikla povinnosť vrátiť istinu úveru i dovtedajšie úroky z neho a tiež sa so splatením dlhu dostala do omeškania.

9.1. Súd podrobil uvedenú zmluvu súdnej kontrole a konštatoval, že predmetná zmluva spĺňa všetky náležitosti stanovené § 9 zákona č. 129/2010 Zb. o spotrebiteľských úveroch a nezistil žiaden rozpor so zákonom. Poukázal na skutočnosti uvedené v bode 14 tohto rozsudku a na to, že na určenie toho, aby časť zmluvy bola určená za neprijateľnú nepostačuje nespokojnosť zmluvnej strany bez ďalšieho preukázania dôvodnosti jej tvrdení a to najmä ak s danými podmienkami predtým súhlasila.

10. Konanie žalovanej považoval za účelové, pretože je zrejmé, že od novembra 2017 žalovaná úver nesplácala riadne a od apríla 2019 ho prestala splácať celkom, pričom svoje námietky voči zmluve vzniesla až v marci 2021 ako reakciu na platobný rozkaz. V čase podpísania úverovej zmluvy s dohodnutými podmienkami súhlasila, úver riadne neplatila a samotné vznesenie formálnych námietok voči zmluve (nedôvodných) ju nemôže zbaviť povinnosti dlh splatiť.

11. Súd preto zaviazal žalovanú k zaplateniu nesplatennej časti istiny úveru, kapitalizovaného úroku zo zmluvy i k zaplateniu úroku z omeškania v zmysle žaloby, ktorú považuje v plnom rozsahu za dôvodnú. V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. S poskytnutím peňažných prostriedkov sa viaže aj povinnosť platiť úroky z úveru (§ 497 Obchodného zákonníka). Úroky v tomto prípade

sú osobitnou peňažnou náhradou, súvisiacou s poskytnutím finančných prostriedkov. S omeškaním s úhradou úroku je možné požadovať platenie úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov (§ 369 v spojení s § 502 Obchodného zákonníka). Ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka), je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania. Pri úrokoch z poskytnutého úveru je možné pri omeškaní požadovať z týchto zmeškaných úrokov úroky z omeškania.

11.1. V závere odôvodnenia rozsudku poukázal prvoinštančný súd na to, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Od 1. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

12. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcoví v konaní plne úspešnému priznal súd nárok na plnú náhradu trov konania. O výške jeho nároku na náhradu trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

12.1. Pokiaľ ide o sumu 36 eur uplatnenú ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky, táto bude priznaná v rámci trov konania v rozhodnutí uvedenom v poslednej vete predchádzajúceho bodu tohto rozsudku.

13. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods.1 písm. a/,b/,d/,e/,f/,g/,h/ a podľa § 366 písm. a/ a b/ CSP, ktorých znenie citovala. Napadnutý rozsudok považuje za nezákonný, zjavne neodôvodnený a nezohľadňujúci argumenty ani okolnosti v predmetnej veci. Toto rozhodnutie nespĺňa kvalitatívne ústavné požiadavky na súdnu ochranu. Rozsudkom bolo porušené právo na spravodlivý proces.

14. K odôvodneniu rozsudku, v ktorom súd uvádza, že žalovaná mailom dňa 7.5.2021 oznámila, že žiada pojednávanie odročit', pretože jej otec je vážne chorý, zostávajú mu posledné dni života a ona cestuje za ním a že tieto skutočnosti žalovaná nepreukázala, nepripojila k svojej žiadosti listiny a súd nemá jej tvrdenia za preukázané, poznamenala, že dňa 7.5.2021 jej zavolała švagriná, že má prísť domov jej otec umiera. Rodičia žalovanej bývajú v obci M., preto ihneď po telefonáte najbližším spojmom cestovala domov. Nemala k dispozícii žiadne listiny a lekár potvrdenie o tom, že umiera jej nedá a bol piatok. Ostala v šoku, že čo sa deje. V pondelok dňa 10.5.2021 jej otec umrel, dôkaz: úmrtný list. V stredu 12.5.2021 bol pohreb.

15. Poukázala na to, že žalobca v žalobe uviedol, že dňa 25.05.2017 mala byť uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť úver vo výške 19.800 eur. Podľa tejto zmluvy mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných mesačných splátkach 96x305,85 eura, celkové náklady spotrebiteľa mali byť vo výške 29.307,84 eura a v úverovej zmluve je suma 29.361,04 eura v neprospech spotrebiteľa. Keby súd podrobil Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, tak by určil, že úver je bezúročný a bez poplatkov, lebo v zmluve absentuje aj doba trvania zmluvy v čase uzatvorenia zmluvy. Poukázala tiež na neprijateľné zmluvné podmienky ako Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a dohoda o zrážkach zo mzdy.

15.1. Súd prvej inštancie prisvedčil nepravdivým tvrdeniam žalobcu a ignoroval postavenie spotrebiteľa a jemu prislúchajúcu ochranu podľa újného práva, preto je postup súdu svojvoľný a neponíma procesné požiadavky spravodlivosti. Predčasné splatenie úveru jej nikdy nebolo doručené. RPMN je tiež v neprospech spotrebiteľa. Má za to, že úverová zmluva je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Neprijateľné zmluvné podmienky môžu byť súčasťou takmer každej úverovej zmluvy a pre spotrebiteľa táto skutočnosť predstavuje obrovskú možnosť jeho obrany. Neprijateľné zmluvné podmienky sú zo zákona neplatné, čo spôsobuje čiastočnú neplatnosť zmluvy a ak zmluva samotná odporuje zákonu, či dobrým mravom, možno jej platnosť napadnúť v celom rozsahu. Ak sa spotrebiteľ sám nebránil, naopak bol to veriteľ, ktorý vymáha svoju pohľadávku, zdôrazňuje, že v duchu hesla - radšej neskôr ako nikdy

- možno svoju obranu započat' v ktoromkoľvek štádiu prípadného vymáhania pohľadávky veriteľom. Rozhodnutie je v rozpore s konceptom spravodlivého konania a odôvodnenie predmetného rozhodnutia nespĺňa zákonom stanovené podmienky (podľa ust. § 220 ods.2 a 3 Civilného sporového poriadku). Súd mal možnosť skúmať ex offo nekalú povahu podmienky. Žiadala, aby súd vzal zreteľ na Článok 38 Charty základných práv Európskej únie (Ochrana spotrebiteľa).

15.2. Súd prvej inštancie nesprávne odôvodnil napadnutý rozsudok a to výlučne v prospech žalobcu, ktorému dal za pravdu v každom bode a doslova celé odôvodnenie namieril proti právam žalovaného, čo nemožno ponímať inak ako svojvoľné, arbitrálne rozhodnutie, ktoré nespĺňa kvalitatívne ústavné požiadavky na súdnu ochranu. Napadnutý rozsudok je zmätočný a nepreskúmateľný. Žiada odvolací súd, aby zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a vrátil vec na konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej poznamenal, že podané odvolanie považuje za neopodstatnené. Žalovaná iba formálne využila možnosť podať proti identifikovanému rozsudku riadny opravný prostriedok, ktorý však neodôvodnila žiadnymi relevantnými argumentmi. Navyše, z obsahu odvolania sa javí označenie domnelých zákonných dôvodov prípustnosti odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP za náhodné, resp. spôsobom „pokus - omyl“. Žalobkyňa totiž súhrnne označila 7 z 8 odvolacích dôvodov, a to bez náležitého a preskúmateľného odôvodnenia každého z nich. Danú povinnosť si však zjavne nespĺnila. ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. C.H.BECK, Praha 2016, s. 1237: „Odvolanie musí byť niektorou (prípadne viacerými) z uvedených väd odôvodnené (§ 363), čo znamená, že nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t. j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu.“

16.1. Odhliadnuc od uvedeného, žalovaná v odvolaní prezentuje primárne subjektívnu nespokojnosť s tým, že súd neakceptoval jej žiadosť o odročenie pojednávania, nariadeného dňa 12.5.2021 (streda). Postup súdu považujeme za vecne správny a zákonný v súlade s § 183 CSP, keďže žiadosť žalovanej bola založená iba na jej tvrdeniach, bola neformálne zaslaná e-mailom dňa 7.5.2021 (piatok), teda 5 dní pred pojednávaním, pričom k žiadosti neboli pripojené akékoľvek listiny alebo potvrdenia (napr. cestovné lístky, lekárska správa, prípadne čestné vyhlásenie a pod.). Napriek neočakávanej a nešťastnej udalosti (smrť otca, ktorá podľa úmrtného listu nastala dňa 10.5.2021), mala žiaľ žalovaná z pohľadu práva dostatok času na to, aby do 12.5.2021 riadne a včas zdokladovala, resp. náležite odôvodnila svoju žiadosť na odročenie pojednávania.

17. Žalobca podotkol, že v konaní nebola potrebná účasť žalovanej (nebol navrhovaný jej výsluch), keďže podstatná časť konania prebehla pred upomínacím súdom, kde bol nárok žalobcu preskúmaný súdom, o čom svedčí vydaný platobný rozkaz. Proti nemu podala žalovaná odpor, ku ktorému sa žalobca riadne vyjadril. Žalovaná na vyjadrenie žalobcu už nereagovala. Po postúpení veci tunajší súd nariadil pojednávanie vo veci samej. Strana sporu však nie je povinná zúčastniť sa pojednávania (ide o právo).

17.1. Akcentuje, že predvolanie na pojednávanie bolo vydané v dostatočnom časovom predstihu dňa 7.4.2021, t.j. viac ako mesiac pred nariadeným termínom pojednávania. Žalovanej objektívne nič nebránilo, aby sa nechala v konaní zastúpiť, o čom bola ako spotrebiteľka osobitne poučená nielen upomínacím súdom, ale aj Okresným súdom Nové Zámky. Pasivita žalovanej v spore, prípadne rezignovanie na jej procesné práva, nemôže ísť na ťarchu druhej strany sporu (žalobcovi).

17.2. Odvolaním napadnutý rozsudok a procesný postup súdu považuje za vecne správny. Súd prvej inštancie nekonal arbitrálne, za účelom zistenia skutkového stavu vykonal rozsiahle dokazovanie, s námietkami žalovanej sa náležite a preskúmateľne vysporiadal, pričom svoj postup riadne a presvedčivo odôvodnil. Postup súdu prvej inštancie považuje za korektný a presvedčivý, keď v odôvodnení rozsudku sa pomerne rozsiahlo a náležite vysporiadal s jednotlivými námietkami žalovanej, prezentovanej v podanom odpore. Uvádžanie ďalších (nových) skutočností v podanom odvolaní nie je procesne prípustné.

18. V závere žalobca poukázal aj na zásadné závery nálezu pléna Ústavného súdu SR zo dňa 7.2.2018 PL. ÚS 11/2016-60, publikovaného v Zbierke nálezov a uznesení ÚS SR pod č. 1/2018: „aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie

spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek inštitúty s tým, že táto ochrana je už súčasťou zákonnej normy a už nepotrebuje osobitnú expanzívnu interpretáciu nad rámec interpretačných štandardov vrátane teleologického výkladu. Koncept ochrany spotrebiteľa v klasickom poňatí nie je v napätí s ústavou, ale to neznamená, že je priamo ústavným princípom.“ (ods. 46).

19. Je potrebné zdôrazniť, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno pojať ako obranu pred ľahkomyselnosťou a nezodpovednosťou (rozsudok NS ČR zo dňa 29.6.2010 sp. zn. 23Cdo/1201/2009; ŠVESTKA, J. - SPÁČIL, J. - ŠKÁROVÁ, M. - HULMÁK, M. a kol.: Občiansky zákonník I. Komentár. C.H.BECK, Praha 2008, str. 408). Z týchto dôvodov považujeme procesnú obranu žalovanej za nedôvodnú.

20. Vzhľadom na vyššie prezentované uvedené skutočnosti má za to, že uplatnený nárok žalobcu je oprávnený. a žiada, aby Okresný súd Nové Zámky vyhovel žalobe v celom rozsahu a priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

21. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonnej lehote stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté a zistení, že spĺňa náležitosti v zmysle ust. § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej namietajúcej porušenie je procesných práv je dôvodné, preto napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie pre nesprávny procesný postup súdu znamenajúci porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

22. Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c/ súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

22.1. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

23. Podľa Čl. 2 ods.1 Základných princípov Civilného sporového poriadku (ďalej len základných princípov CSP) Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

23.1. Podľa odseku 2 tohto článku Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

23.2. Podľa Čl. 9 základných princípov CSP Strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko.

23.3. Podľa Čl.12 základných princípov CSP Na prejednanie veci sa nariaďuje ústne pojednávanie, ak zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 1 CSP Civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu (ďalej len „strana“) a osôb zúčastnených na konaní pri pojednávaní a rozhodovaní sporov.

24.1. Podľa § 180 CSP Po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

24.2. Podľa § 183 ods. 1 CSP Pojednávane sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávane môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávane a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávani nechali zastupovať.

24.3. Podľa § 183 ods. 3 CSP Strana, ktorá navrhuje odročiť pojednávane, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

24.4. Podľa 183 ods. 4 CSP Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.

24.5. Podľa § 184 ods.1 CSP súd rozhodne o odročení pojednávania bezodkladne; o tom upovedomí tých, ktorí boli na pojednávane predvolaní. Súd uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávane.

25. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, vyvodzuje zo skutkového zistenia práva a povinnosti, ktoré majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

26. Právo na spravodlivý proces je jedným zo základných ľudských práv a je garantované Ústavou SR, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Listinou základných práv a slobôd a tiež Chartou základných práv Európskej únie. Toto právo je potrebné vnímať ako právo, ktoré stojí nad ostatnými, pretože zaručuje spravodlivú cestu k ochrane iných práv. Právo na spravodlivý proces patrí medzi základné práva a slobody a zaručuje spravodlivú ochranu iných práv.

26.1. Právo na spravodlivý súdny proces obsahuje tieto čiastkové práva: právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislosť a nestrannosť súdu, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadriť sa k dôkazom, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia (ŠTEVČEK, M. - FICOVÁ, S. - BARICOVÁ, J. - MESIARKINOVÁ, S. - BAJÁNKOVÁ, J. - TOMAŠOVIČ, M. a kol. 2016. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1239 s. ISBN 978 - 80 - 7400 - 629 - 69).

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 21. júla 2010 sp.zn. 5Cdo/122/2010 deklaroval, že: „Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je irelevantné konanie súdov a iných orgánov SR. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými predpismi, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdov a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo v osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávane, na ktoré predvoláva účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkovi doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§ 115 ods. 2 O.s.p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije alebo nie. Zúčastniť sa prejednávania právnej veci pred súdom je neodhateľným právom každého účastníka v konaní, a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon neustanovuje inak a na tomto svojom práve účastník trvá. Zákonné ustanovenie § 101 ods. 2 druhá veta O.s.p. určuje len jednu výnimku z tohto práva účastníka, za ktorej sa môže vec prejednať v jeho neprítomnosti - t.j. ak riadne predvolaný účastník sa na pojednávane nedostavil a nepožiadaval z dôležitých dôvodov o odročenie pojednávania. Jednou z koncepcií spravodlivého súdneho konania je tiež princíp rovnosti strany, ktorý okrem iného vyžaduje, aby každý účastník mal primeranú možnosť

predložiť svoje návrhy za podmienok, ktoré nie sú podstatne nevýhodnejšie než podmienky, za ktorých touto možnosťou disponuje druhý účastník (viď rozsudky ESLP Ankerl v. Švajčiarsko, 1996-V, s. 1567, Helle v. Fínsko, 1997 - VIII, s. 2928 a pod.“

27.1. V inom rozhodnutí pod sp.zn. 5Cdo 2018/2010 NS SR konštatoval, že: „Obsah práva na spravodlivý proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je relevantné konanie súdov a iných orgánov SR. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I.ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I.ÚS 97/97), resp. toho aby súdy preberali alebo zriadili výklad všeobecne záväzných predpisov, ktoré predchádza účastníkovi konania (II.ÚS 3/97, II.ÚS 251/03).

28. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03 <<https://www.judikaty.info/document/ussr/4617>>, III. ÚS 209/04 <<https://www.judikaty.info/document/ussr/5504>>).

28.1. Ústavný súd opakovane vyslovil, že rozhodnutiu všeobecného súdu musí predchádzať jeho postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení ústavy a príslušnej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, najmä garanciam obsiahnutým v práve na spravodlivý proces, v princípe rovnosti zbraní a v práve na kontradiktórne konanie (m.m. I.ÚS230/03).

28.2. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je teda - okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) - aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV.ÚS42/09,IV.ÚS147/04).

28.3. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti

strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.10.2017 sp. zn. 6Cdo/26/2017).

29. V tejto preskúmvanej veci súd prvej inštancie nepostupoval dôsledne v zmysle citovaného ustanovenia § 183 CSP a nepostupoval ani podľa hore uvádzanej judikatúry Najvyššieho súdu a Ústavného súdu SR, keď spor medzi žalobcom a žalovanou prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovanej X. M., ktorá vopred e-mailom (H. <.>) dňa 7. mája 2021 o 12.45 hod. požiadala súd prvej inštancie o odročenie pojednávania sp. zn. 13Csp/47/2021 dňa 12.5.2021 o 8.30 hod. z dôvodu, že jej otec je vážne chorý a má posledné dni života a zajtra ráno cestuje prvým vlakom za ním. Za porozumenie poďakovala.

29.1. Tento e-mail žalovaná písala v piatok 7. mája 2021, pričom pojednávanie sa malo uskutočniť v stredu 12. mája 2021 o 8.30 hod. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná požiadala o odročenie pojednávania s dostatočným časovým predstihom a uviedla dôvod, pre odročenie pojednávania, a to vážnu chorobu svojho otca s tým, že ide o posledné dni jeho života, a preto za ním na druhý deň 8. mája 2021 ráno cestuje.

30. Súd prvej inštancie túto skutočnosť poznamenal do zápisnice o pojednávaní dňa 12. mája 2021 a konštatoval, že žalovaná sa k meritu nevyjadrila a skutočnosti uvádzané v jej ospravedlnení, resp. žiadosti o odročenie pojednávania nepreukázala, a preto uznesením rozhodol, že podľa § 180 CSP bude pojednávať v neprítomnosti žalovanej.

31. Súd prvej inštancie týmto svojím postupom porušil ustanovenie § 183 ods. 4 CSP, pretože ak bol toho názoru, že žalovanou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý (bližšie ani neodôvodnil, prečo by návšteva chorého otca nachádzajúceho sa v poslednej fáze života, ktorá sa nazýva terminálny stav, nemal byť považovaný za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania, čo robí argument súdu prvej inštancie nepreskúmateľným) mal o tom bezodkladne upovedomiť žalovanú, ktorá navrhla pojednávanie odročiť, tobôž, ak žalovaná dôvod na odročenie pojednávania uviedla štyri dni pred nariadeným pojednávaním a argument súdu je o to tristnejší, že otec žalovanej aj skutočne zomrel v pondelok dňa 10. mája 2021, o čom žalovaná ako dôkaz v odvolaní predložila fotokópiu úmrtného listu jej otca E. M., trvalý pobyt M., Y. XXX/X, pohreb ktorého sa uskutočnil dňa 12. mája 2021, teda v deň nariadeného pojednávania prvoinštančným súdom.

31.1. Žalovaná preto oprávnene namietala, že v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP jej ako strane súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Na základe hore uvedených skutočností možno uzavrieť, že v kontexte celého súdneho konania ide o tak závažné pochybenia prvoinštančného súdu, ktoré znemožnili žalovanej uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, preto odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, bez toho, aby sa vyjadroval k vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozsudku.

32. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

33. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

33. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).